

v 19. a 20. století. Názory o relativnosti hodnoty státních forem a o nezamezitelnosti jejich změn byly starým Řekům běžné. Takový Aristoteles by jistě zamítl myšlenku tisícileté pozemské říše a konečného vítězství určité politické idey jako utopii.

Také myšlenka hospodářského stavovství má daleko starší historii, než se obecně soudí. Je však zcela pochybené, dnešní stavovské plány ideologicky fundovati v středověkém státě stavovském. Středověký stavovský stát neměl, nehledě ke všem ostatním rozdílům, hlavu autoritativní, nýbrž bezautoritativní, široké vrstvy lidu neměly ani formálně politických práv. A který dnešní stavovský stát by uznával onen typický rekvizit historického stavovského státu, totiž »stavovské právo odporu«, který opravňoval politické stavy, v případě porušení ústavy panovníkem, k ozbrojenému odporu. Politická literatura stavovského státu dala takto vznik ideologii politického atentátu.

Skutečně podobné typy stavovského zřízení se vyvíjely teprve po kontinentálním evropském absolutismu, který politické stavy zbavil práv a moci. Vývoj šel více méně souběžně s parlamentarizací státního života. Hospodářské stavovství bylo podporováno theoretiky stavovské reprezentace jako lepší způsob zastoupení lidu, praktiky bylo však již myšleno jako prostředek konkurence nebo i vyřazení lidem voleného parlamentu. Mezi historickými pokusy zaslouží si pozornost jak pro osobu tvůrce, tak i pro zřízení samo, Bismarckem zavedené hospodářské zastoupení podle povolání. Bismarck je zamýšlel, ne aby vyřadil parlament, nýbrž aby si zajistil odborné posouzení zákonných osnov tím, že by měl k ruce stále odborníky jako hospodářské poradce. Parlament však tomu nedůvěřoval a jeho opozice přešla v instinktivní boj o sebezáchovu. Pruská Národohospodářská rada byla zřízena r. 1880 a odpovídala co do složení i co do kompetence programu Bismarckovu. Skládala se z 75 členů, z nichž 30 bylo jmenováno přímo na návrh ministrů panovníkem a 45 na základě presentační volby jednotlivými oficiálními zájmovými sdruženími. To znamená, že menšina byla zřízena autoritativním způsobem, většina pak ze stavovských delegací podle povolání. Jmenovací právo královo bylo kromě toho omezeno tím, že polovina kandidátů navrhovaných ministry musela býti z řemeslníků nebo dělníků. Stavovské rozčlenění rady je patrné z jednotlivých jejích odborů, sekcí: obchod, průmysl a živnosti, zemědělství. 5 členů z každé sekce tvořilo dohromady stálý výbor. Působnost Národohospodářské rady byla čistě poradní. Tím však obavy parlamentu nebyly odstraněny a proto parlament nepovolil pro novou radu potřebných finančních prostředků. Došlo ke konfliktu mezi Bismarckem a parlamentem a železný ministr ustoupil. Tak skončil pokus o hospodářské zastoupení v Prusku.

Str.

REFORMA ÚRAZOVÉHO SOUDNICTVÍ. Zákonem ze dne 2. července 1934, č. 173 Sb. z. a n. byly změněny a doplněny předpisy o soudnictví dělnického úrazového pojištění. Tento zákon vstoupí v účinnost dne 1. ledna 1935 a zavádí jako II. stolicí vrchní pojišťovací soud, zřízený podle zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, jenž bude rozhodovati ve zvláštních senátech pro úrazové pojištění; přisedící a jejich náhradníky jmenuje ministr sociální péče v dohodě se zúčastněnými ministry po slyšení ústřední odborových organizací zaměstnaneckých i zaměstnavatelských. Dosud byly rozsudky rozhodčích soudů úrazových pojišťoven konečné; nyní bude možno jim odporovati odvoláním, jestliže řízení před rozhodčím soudem bylo neúplné nebo jinak vadné nebo byl nálesem rozhodčího soudu porušen zákon, nebo byl-li skutkový stav posouzen nesprávně. Dr. Jindřich.

K SEDMDESÁTINÁM UNIV. PROF. DR. KAROLA WIELANDA. Dňa 29. augusta b. r. dožil sa svojich sedemdesiatin jeden z najväčších komercialistov, ordinár práva obchodného a zmenkového na univerzite